

Прокопенко Л.С., м. Київ

Основні напрями діяльності спеціальної групи за інтересами з історії бібліотечної справи (ІФЛА)

Історія бібліотек є важливою складовою культурного розвитку країни. Історичний досвід бібліотечної справи становить теоретичний та практичний інтерес для підтримання суспільного значення бібліотек, удосконалення системи бібліотечного обслуговування сучасних користувачів тощо. Цінним є вивчення досвіду функціонування бібліотек відповідно до державної політики суспільного, соціально-економічного та культурного розвитку країни. Історичні факти, що підтверджують взаємовпливи стану бібліотечної справи та інших видів культурної діяльності окремих осіб та народів, допомагають репрезентувати професійну діяльність бібліотечного працівника на вищому історико-культурологічному та соціально престижному рівні.

Історію бібліотек не можна відокремлювати від оточуючого їх соціального та культурного середовища. Воно зумовлює засади створення та розвитку бібліотек, можливість існування яких залежить від фінансування. Тому історію бібліотек доцільно розглядати на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях. До такого висновку прийшли учасники структурного підрозділу Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та закладів (ІФЛА), діяльність якого присвячено історії бібліотек.

З перших років існування ІФЛА історія бібліотечної справи була у колі уваги фахівців. У 1977 р. при обговоренні нової структури ІФЛА було вирішено утворити спеціальний структурний підрозділ з історії бібліотечної справи. В 1979 р. у складі Секції теорії та наукових досліджень був утворений Круглий стіл з історії бібліотечної справи, який з метою обміну досвідом об'єднував невелику групу фахівців, що мали приблизно однаковий професійний рівень або спільне коло інтересів.

Сьогодні ці питання знаходяться в компетенції Спеціальної групи за інтересами (СГІ) з історії бібліотечної справи, яка входить до складу одного з п'яти відділів федерації – Відділу підтримки професії, що складається з семи секцій і п'яти спеціальних груп по інтересам, в рамках яких проводяться відповідні дослідження, обмін ідеями, досвідом, професійними програмами та стандартами. Одна із секцій відділу – Секція теорії та наукових досліджень в галузі бібліотекознавства – є спонсором СГІ з історії бібліотечної справи, яка стала в 2009 р. наступницею колишньої Секції історії бібліотечної справи. Діяльність СГІ з історії бібліотечної справи, як і діяльність Секції історії бібліотечної справи, заснованої в 2002 р. на базі колишнього Круглого столу, спрямована на сприяння

усвідомленню бібліотечними фахівцями важливості історичних досліджень професії з метою її успішного розвитку. СГІ розглядає питання історії бібліотечної справи на міжнародному та регіональному рівнях.

Коло питань, які обговорюються на останніх засіданнях СГІ впродовж останніх Всесвітніх бібліотечно-інформаційних конгресів ІФЛА, яскраво відображають сучасну проблематику її досліджень:

- 2011 р. (м. Сан-Хуан, Пуерто-Рико) СГІ з історії бібліотечної справи провела засідання, присвячене огляду діяльності бібліотек Центральної Америки та країн Карибського басейну;

- 2010 р. (м. Гетеборг, Швеція) засідання проходило під назвою «Бібліотечний дух у країнах Північної Європи та Балтики»;

- 2009 р. (м. Мілан, Італія) під девізом «Бібліотечні колекції через століття» розглядалися питання, присвячені стародрукам, які зберігаються у європейських бібліотеках;

- 2008 р. (м. Квебек, Канада) вивчалися проблеми бібліотек та бібліотекарів, які працюють з нетекстовими документами;

- 2007 р. (м. Дурбан, ПАР) увага членів СГІ була зосереджена на історії бібліотек та бібліотечної справи у пустельній Африці.

Таким чином, СГІ з історії бібліотечної справи є авторитетним міжнародним форумом провідних фахівців галузі з різних країн світу. У рамках СГІ підтримуються і заохочуються на міжнародному рівні дослідження та видавнича діяльність, пов'язані з історією бібліотечно-інформаційного обслуговування. Діяльність СГІ спрямована на підвищення історичної самосвідомості бібліотечних працівників, поліпшення їх професійного рівня.

Вивчення історії бібліотечної справи окремих країн дозволяє виявити ту роль, яку відігравали бібліотеки впродовж століть у житті суспільства. Хоча основні дослідження у цій галузі проводять на національних рівнях і рідко виходять за їх межі, порівняльний аналіз історії бібліотечної справи є підґрунтям для здійснення цієї діяльності у міжнародному масштабі.